



Dreptul



ISSN 1857-3185

VINERI

13 iulie

2012

Anul XI

nr. 26 (429)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com



Republica Moldova – un exemplu bun de democrație pentru alte state

pag. 3



Studiu IDIS: „De ce federalizarea nu este valabilă pentru Republica Moldova?”

pag. 4



Bilete sanatoriale pentru veterani

pag. 6

La Monaco a fost adoptată Rezoluția AP OSCE cu privire la Republica Moldova

În cadrul Comitetului General pentru Afaceri Politice și Securitate al AP OSCE, la Monaco, a fost pe larg discutată și adoptată Rezoluția AP OSCE cu privire la Republica Moldova, a relatat Direcția comunicare și relații publice a Parlamentului.

Președintele Grupului AP OSCE pentru Moldova, autoarea Rezoluției AP OSCE cu privire la Moldova, Walburga Habsburg Douglas, a menționat importanța reluării cu succes a negocierilor privind problema transnistreană în formatul „5 + 2” și a pledat pentru o implicare mai activă a parlamentarelor în reglementarea conflictelor înghețate în spațiul OSCE. Walburga Habsburg Douglas a remarcat imperativul consolidării interacțiunii între AP OSCE și APCE în vederea soluționării diferendului transnistrean și a opinat că rezoluția în cauză poate reprezenta un start important pentru lan-

sarea cooperării AP OSCE - APCE în această privință. La același subiect, Walburga Habsburg Douglas a salutat constituirea Comisiilor Parlamentare Comune în cadrul

în aceste comisii. De asemenea, ea a propus organizarea unui seminar la Stockholm, la sfîrșitul anului curent, la care ar putea participa reprezentanții Parlamentului de

gal special pentru regiunea transnistreană în cadrul Republicii Moldova, în timp ce consolidează și asigură suveranitatea, independența și integritatea teritorială a țării noastre în cadrul frontierelor recunoscute internațional, constituie obiectivul principal al procesului de soluționare a conflictului transnistrean.

În același context, rezoluția propune să fie facilitat dialogul parlamentar dintre membrii Parlamentului Republicii Moldova și reprezentanții Sovietului Suprem al regiunii transnistrene sub auspiciile echipei Parlamentare a AP a OSCE privind R. Moldova, cu sprijinul Misiunii OSCE în Republica Moldova.

Rezoluția AP OSCE face apel la Federația Rusă să reia și să finalizeze procesul de retragere a trupelor și munițiilor sale de pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu principiile relevante ale legii și angajamen-

tele internaționale asumate în cadrul OSCE. De asemenea, în rezoluție se conține o invitație pentru toți participanții la soluționarea conflictului transnistrean să desfășoare consultări în vederea transformării mecanismului actual de menținere a păcii într-o misiune civilă multinațională sub un mandat (OSCE) internațional.

Toate delegațiile naționale au susținut Rezoluția AP OSCE cu privire la Moldova, și doar două delegații - Federația Rusă și Cipru - s-au abținut în timpul votării.

Precizăm că, o delegație a Parlamentului Republicii Moldova a participat, în perioada 5-9 iulie, la Monaco, la reuniunea de vară a Adunării Parlamentare a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE). Din componența delegației au făcut parte deputații Simion Furdui, Stella Jantuan, Vasile Șova și șeful Secției relații interparlamentare (Direcția relații parlamentare externe), Eugen Burdelinîi.

Moldovenii vor călători fără vize în Georgia

Moldova și Georgia au decis ridicarea reciprocă a regimului de vize. Un acord în acest sens a fost semnat la Tbilisi de premierul Vlad Filat și omologul său georgian, Vano Merabishvili.

În cadrul aceleiași vizite în Georgia, ministrul Andrei Usatîi a semnat un memorandum în domeniul sănătății și științelor medicale. Delegația noastră a mai semnat încă două acorduri privind traficul rutier internațional și cooperarea în domeniul vamal.

De asemenea, premierul Vlad Filat s-a întâlnit cu președintele Georgiei, Mihail Saakașvili, la reședința acestuia din Kvareli. Cei doi demnitari au ajuns acolo cu elicopterul, iar gazda i-a făcut lui Filat un tur prin gospodăria sa.



Parlamentului Republicii Moldova, prevăzute să implice reprezentanți ai puterii legislative din regiunea transnistreană, și a exprimat speranța că toate forțele politice din Parlamentul Republicii Moldova vor fi implicate

la Chișinău și reprezentanții așa-zisului Soviet Suprem al regiunii transnistrene a Moldovei.

Cu referire la Republica Moldova, Rezoluția AP OSCE consideră faptul că identificarea statutului le-

NATO: Republica Moldova poate coopera cu Alianța Nord-Atlantică, chiar și în condiții de neutralitate

Statutul de neutralitate a Republicii Moldova nu reprezintă un impediment pentru o bună cooperare dintre Republica Moldova și NATO, a declarat luni, într-o videoconferință, purtătorul de cuvînt al Alianței Nord-Atlantice, Oana Lungescu. NATO continuă să sprijine independența și integritatea teritorială a Republicii Moldova și apreciază progresele înregistrate pe calea integrării europene, a declarat Oana Lungescu.

De asemenea, Organizația Nord-Atlantică sprijină și reglementarea pașnică a conflictului transnistrean în formatul „5+2”, a mai declarat ea. NATO are parteneriate excelente cu multe țări neutre, precum Suedia, Finlanda, Austria. Fiecare țară participă cum dorește la diferite acțiuni ale NATO, a menționat Oana Lungescu, referindu-se la statutul de neutralitate prevăzut în Constituția Republicii Moldova. „În secolul XXI, NATO nu poate să fie eficientă în foarte multe din sfidările de securitate decît alături de parteneri”, a menționat ea.

Referindu-se la efectele asupra securității Republicii Mol-

dova, a amplasării elementelor scutului antirachetă în România, Oana Lungescu a afirmat că este vorba de un proiect defensiv, care va contribui la asigurarea securității în spațiul european.

Potrivit Constituției, Republica Moldova este stat neutru, care nu poate face parte din organizațiile militare și care nu permite dislocarea de trupe militare ale altor state pe teritoriul său. Acest statut este susținut și de Federația Rusă, care deține însă, un contingent de militari în Transnistria, zona de Est a țării, controlată de un regim separatist. Unii politicieni, precum și forțe politice de la Chișinău doresc modificarea statutului de neutralitate și aderarea la NATO, susținînd că fără acest pas, Republica Moldova nu va putea să adere la UE. Totuși, majoritatea populației nu ar susține un asemenea demers: doar circa un sfert din populație ar vota pentru aderarea țării la NATO, potrivit sondajelor. Experții consideră însă că, opinia populației ar putea fi schimbată, dacă ar exista un consens la nivel politic.



Începe ziua cu DREPTUL!

◆ **Flash****333 de lucrări anulate la BAC**

Comisia Națională de Examene a decis anularea a 333 de lucrări scrise în cadrul examenelor de bacalaureat. Este vorba despre lucrările a 133 de candidați care au fost identificați cu telefoane mobile sau cu alte surse interzise prin metodologia de desfășurare a examenelor. Acești candidați pot susține examenul respectiv doar în cadrul sesiunii de bază din anul următor.

De asemenea, Comisia Națională de Examene a decis anularea a 200 de lucrări în care au fost identificați itemi parțial sau total identici. Conform metodologiei, candidații pot susține repetat examenul respectiv în sesiunea suplimentară de bacalaureat, care a început pe 11 iulie și va dura pînă pe 18 iulie curent.

Pentru sesiunea suplimentară vor fi organizate trei centre republicane de bacalaureat la liceele „G. Călinescu”, „N. Gogol” și „M. Basarab” din Capitală. Ministerul Educației a anunțat că, pentru organizarea obiectivă a acestor examene, vor fi utilizate mecanisme electronice de detectare a telefoanelor mobile. În același timp, candidații își vor lăsa lucrurile în săli special amenajate.

Bazinele acvatice din țară sînt adevărate focare de infecție

Este concluzia specialiștilor din cadrul Comisiei Naționale de Sănătate Publică. Potrivit acestora, în 90 la sută din lacuri sînt paraziți, care pot afecta grav sănătatea oamenilor. În schimb, este permis scăldatul în rîul Nistru.

Specialiștii de la Centrul de Sănătate Publică au precizat că doar 12 zone de odihnă din cele 120 existente au fost autorizate. Restul nu dispun de veceuri sau cabine de duș. Din acest motiv, unii oameni lasă excrementele direct în apă, fapt ce duce la apariția paraziților. O altă problemă constă în sistemele defecte de canalizare.

Specialiștii au și vești bune. Ultimele analize de laborator arată că apa din rîul Nistru este bună pentru scăldat. Chiar și așa, o sursă de infecție rămîne nisipul de pe plaje.

Medicii epidemiologi îndeamnă populația să nu se scalde în locurile neautorizate, să demonstreze o elementară cultură și să facă duș imediat după ce au ieșit din apă.

Autorizații pentru gherete nu vor mai fi eliberate

Eliberarea autorizațiilor de funcționare pentru gherete amplasate sau reamplasate pe străzile orașului se stopează definitiv, conform unei dispoziții a primarului general al municipiului Chișinău, Dorin Chirtoacă.

Potrivit Serviciului de presă al Primăriei municipiului Chișinău, începînd cu 9 iulie 2012, preturilor de sector, dar și Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare li se interzice coordonarea cererilor și eliberarea schemelor pentru amplasarea/reamplasarea gheretelor, dar și pentru reperfectarea pe o altă firmă a autorizațiilor de funcționare, în baza contractelor de vânzare-cumpărare a gheretelor.

În același timp, se interzice Direcției generale comerț, alimentație publică și prestări servicii reperfectarea pe o altă firmă a autorizațiilor de funcționare, în baza contractelor de vânzare-cumpărare a gheretelor. Măsurile respective au fost luate avînd în vedere numărul mare de cereri privind reperfectarea autorizațiilor de funcționare în baza contractelor de vânzare-cumpărare a gheretelor.

La începutul lunii mai 2012, printr-o dispoziție a vice-primarului de Chișinău, Nistor Grozavu, s-a dispus ca toate gheretele din municipiul Chișinău care nu funcționează sau ale căror autorizații de funcționare au expirat mai mult de jumătate de an să fie demontate și evacuate. Pînă acum au fost evacuate în mod forțat 76 de chioșcuri care nu funcționează, iar alte 7 au fost evacuate de către proprietarii acestora. În același timp, 25 de gherete care nu dispun de autorizație și funcționare nu pot fi evacuate pentru că sînt obiectul unor litigii în instanțele de judecată.

Fiecare al cincilea adolescent din Moldova fumează

Fiecare adolescent de 15-16 ani din Moldova fumează. Cel puțin așa informează ultimele statistici publicate de European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs (ESPAD).

De asemenea, datele arată că aproape jumătate din adolescenții din țară consumă alcool, în timp ce fiecare al șaptelea a folosit droguri cel puțin o dată.

40% dintre respondenți au spus că au băut cel puțin cinci feluri de băuturi alcoolice în ultima lună. Băieții preferă bere, în timp ce fetele – vin. 14% dintre intervievați au mai spus că nu au vreun fel de impedimente atunci cînd vor să cumpere băuturi alcoolice sau droguri.

Oamenii nu au nicio siguranță atunci cînd dau sau iau în chirie locuințe fără contract

Persoanele care dau sau iau în chirie un apartament, fără a încheia un contract, își asumă de bună voie anumite riscuri. Economisind banii pe care ar fi trebuit să-i dea statului sub formă de impozite din tranzacția imobiliară, arendașii pot ajunge după ușă fără banii plătiți pentru chirie și fără nicio explicație, iar stăpînii apartamentelor se pot trezi cu bunurile din locuință distruse sau, și mai grav, fără casă.

Președintele Comisiei Economie, Buget și Finanțe a Parlamentului, Veaceslav Ioniță, a declarat că statul a venit în întîmpinarea persoanelor fizice care doresc să dea în chirie apartamente. Facilitatea constă în faptul că nu li se cere să se înregistreze sub formă de întreprinzător, adică nu trebuie să-și facă întreprindere. „Însă oamenii, fiind dornici de a nu plăti impozite, preferă să nu afișeze faptul că întreprind o activitate economică și atunci se bagă în economia necontrolată, economia tenebră, cu toate consecințele de rigoare. Nu încheie contracte pentru a nu lăsa urme că, de fapt, au o activitate economică și de aici toate consecințele: incertitudine în relații, riscul de a-și pierde apartamentul, incertitudinea dintre cel

care ia în chirie și acel care dă în chirie. Omul, din dorința de a economisi cîțiva lei, se bagă în tot acest buchet de riscuri”, a menționat Veaceslav Ioniță.

Deputatul a mai spus că la Chișinău sînt circa 270 de mii de apartamente și organele fiscale nu pot să bată la fiecare la ușă și să întrebe dacă persoana ia sau nu în chirie locuința. „Lucrul acesta este imposibil de controlat, deoarece nu există relații contractuale între aceste două persoane și atunci este vorba de o înțelegere tacită a unora care doresc să amăgească statul, dar în realitate se amăgesc pe ei înșine”, a subliniat Veaceslav Ioniță. Deputatul spune că lucrurile se vor schimba doar atunci cînd omul va înțelege riscurile la care se supune. „Oamenii, cînd vor conștientiza că a lucra normal este mai în siguranță, vor începe a face acest lucru. Acum leul este mai important decît securitatea personală. Omul nu este gata să plătească pentru securitate și siguranță. La noi cetățenii, trăind în sărăcie, nu au ajuns la nivelul să trăiască mai scump pentru siguranță și certitudine”, a mai spus deputatul.

Și Alexandru Fala, expert economic la IDIS „Viitorul”, a declarat că în Re-

publica Moldova nu există practica de a închiria un apartament în bază de contract, tocmai pentru că oamenii nu vor să plătească mai mult, iar statul nu are pîrgihii de control, pentru că nu are cum să verifice fiecare caz în parte. În lipsa contractelor de închiriere, organele fiscale, la rîndul lor, nu au cum să asigure că banii din impozitarea tranzacțiilor imobiliare ajung în buget.

Potrivit Serviciului Fiscal de Stat, pentru anul 2011, în buget, din operațiuni de predare în posesie și/sau folosință a proprietății imobiliare de către persoanele fizice s-au încasat venituri de 1,7 milioane de lei. Este vorba doar de tranzacțiile în bază de contract, iar taxa este de 5% din valoarea contractului. Persoanele care dau în chirie apartamente sînt obligate, în termen de 3 zile de la data încheierii contractului, să-l înregistreze la organul fiscal în raza căruia sînt deservite. Impozitul se achită lunar, cel tîrziu la data de 2 a lunii în curs sau în avans. Achitarea impozitului din darea în folosință a proprietății imobiliare scutește beneficiarul venitului specificat de la includerea în componența venitului brut, precum și de declararea acestuia.

Examenale avocaților și judecătorilor ar putea fi transmise online

Examenale de admitere la stagiul și de calificare a avocaților, judecătorilor și procurorilor ar putea fi transmise online pentru a exclude actele de corupție. Un proiect de lege în acest sens a fost înregistrat în Parlament de către deputații PL.

Potrivit inițiativei legislative, întregul proces de desfășurare a examenelor urmează a fi înregistrat și transmis online, atît în cazul probelor scrise de examen, cît și a celor orale.

Totodată, respectivele materiale video urmează a fi arhivate, cu posibilitatea eliberării copiilor, la solicitare. În cazul procurorilor și judecătorilor, concursul de admitere se va transmite online și se va arhiva pe pagina de Internet a Institutului Național al Justiției.

„Implementarea înregistrării video și transmisiunea online va permite evitarea accederii în profesie a unor persoane care nu îndeplinesc condițiile necesare prescise de lege. Considerăm că prin înregistrarea și transmiterea online a întregului proces de desfășurare a examenelor nu sînt afectate în niciun fel drepturile candidaților, întrucît intenția acestora de a practica avocatura sau de a activa în calitate de judecător ori procuror presupune din start posibilitatea exprimării libere în public și eventual în fața camerelor de luat vederi”, afirmă autorii inițiativei.

Ei consideră că respectivul proiect de lege va asigura transparență în activitatea Comisiei de Licențiere a profesiei de avocat și a Comisiei pentru Examenale de Admitere la Institutul Național al Justiției, în vederea excluderii actelor de corupție și traficului de influență din partea membrilor comisiilor.

Agenția pentru Protecția Consumatorilor a început vînațoarea după produse expirate din magazine

Agenția pentru Protecția Consumatorilor a inițiat controale operative la unitățile de comerț a produselor alimentare din țară. Raziile sînt efectuate cu scopul de a preveni vânzarea alimentelor alterate, în condiții de vară cu temperaturi ridicate.

Agenția atenționează că, atunci cînd produsele se alterează ușor, termenul înscris pe ambalaj nu mai are nici o valoare dacă alimentele sînt depozitate necorespunzător. Astfel, consumatorii sînt rugați să verifice data fabricării, termenii de valabilitate a produsului, precum și aspectul acestuia, lista ingredientelor, dacă este respectată temperatura la care trebuie depozitat produsul alimentar în magazin.

De asemenea, cetățenii sînt atenționați să nu cumpere alimente din locuri neautorizate, precum și să păstreze bonul de casă pentru a putea proba proveniența produsului în cazul unei reclamații.

În caz de procurare a produselor sau serviciilor necorespunzătoare normelor calității, ei pot sesiza Agenția pentru Protecția Consumatorilor.

Proiectul liberalilor privind sancționarea celor care neagă deportările, a primit avizul Comisiei Juridice

Negarea deportărilor staliniste și a represiunilor politice comuniste ar putea fi sancționată cu amendă sau cu muncă neremunerată în folosul comunității. Proiectul legii care prevede acest lucru a primit avizul Comisiei Juridice a Parlamentului.

Inițiativa legislativă a liberalilor a provocat discuții aprinse.

„Mă aflu în situația că nu îmi este clar de cine au fost efectuate deportările staliniste și represiunile politice, nu e clar subiectul”, a menționat deputatul PD Raisa Apolschi.

Unul din autorii proiectului de lege, președintele PL, Mihai Ghimpu, a venit cu unele explicații: „Acel care vinde cartea, el trebuie să știe

că nu are dreptul să pună în vânzare cărți care promovează fascismul, nazismul, violul, omorul și așa mai departe”.

Liberalii precizează că noua prevedere din Codul contravențional nu va îngreuna dreptul la libera exprimare. Potrivit inițiativei legislative, negarea deportărilor staliniste și a represiunilor politice comuniste în public sau prin orice mijloace de comunicare în masă se sancționează cu amendă de pînă la două mii de lei sau cu muncă neremunerată în folosul comunității.

În timpul celor trei valuri de deportări, autoritățile comuniste au strămutat forțat în Rusia și Kazahstan zeci de mii de persoane.

Republica Moldova va participa la operațiuni UE de gestionare a crizelor

Recent, la Bruxelles s-a desfășurat prima rundă de negocieri pe marginea Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană de stabilire a unui cadru pentru participarea RM la operațiunile UE de gestionare a crizelor. Delegația moldovenească a fost condusă de către Natalia Gherman, viceministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, iar cea a UE – de către Tim Clarke și Teresa Mugica Inciarte, șef și, respectiv, șef-adjunct al Unității pentru politici, parteneriate și acorduri în cadrul Politicii de Securitate și Apărare Comună (PSAC), Departamentul pentru gestionarea crizelor și planificare, Serviciul european de acțiune externă (SEAE).

Acordul respectiv urmează să creeze premisele necesare pentru participarea activă a RM la realizarea PSAC al UE, contribuind astfel la securitatea internațională și regională, ceea ce reprezintă unul din obiectivele stipulate în Programul de activitate al Guvernului pentru anii 2011-2014.

Potrivit MAEIE, pe marginea runde de negocieri N. Gherman a avut întreveneri bilaterale cu Maciej Popowski, secretar general adjunct al SEAE și generalul Ton Van OSCH, director general al Statului Major al UE, SEAE, în cadrul cărora a fost discutată cooperarea RM-UE, în special, în contextul PSAC.

Republica Moldova – un exemplu bun de democrație pentru alte state

Republica Moldova este un „model regional de democrație”, iar legislația și bunele practici naționale privind libertatea întrunirilor pașnice și asocierii pot servi drept exemplu pentru alte state. Este concluzia la care a ajuns Consiliul ONU pentru Drepturile Omului, în cadrul celei de-a 20-a sesiuni, care s-a desfășurat, timp de aproape trei săptămâni, la Geneva.

Agenda reuniunii a inclus un spectru larg de subiecte legate de drepturile și libertățile universale, inclusiv situațiile pe țară (Siria, Somalia, Cote d'Ivoire etc.). De asemenea, au fost prezentate o serie de rapoarte anuale și tematiche ale mandatarilor speciali ai ONU, inclusiv ale raportorilor speciali pentru dreptul la educație, libertatea de exprimare, întrunirilor pașnice, traficul de femei și copii, independența judecătorilor și avocaților, violența împotriva femeilor etc.

În documentele Consiliului ONU pentru Drepturile Omului se evocă legislația Republicii Moldova și bunele practici naționale privind libertatea întrunirilor pașnice și asocierii, care pot fi preluate de alte țări, reformarea instituției naționale independente pentru promovarea și protecția drepturilor omului – Centrul pentru Drepturile Omului, vizita Grupului de lucru privind problema discriminării femeilor în legislație și în practică.

În contextul examinării

subiectului libertății de opinie și exprimare, Republica Moldova a participat în calitate de coautor la scrierea Declarației comune privind securitatea jurnaliștilor, precum și a rezoluției privind promovarea și protecția drepturilor omului pe Internet, iar la alte tematici – a declarațiilor referitoare la drepturile femeilor, drepturile omului și corupție.

La finele sesiunii au fost adoptate 22 de rezoluții, 12 dintre care, inclusiv cele referitoare la traficul de persoane, în special de femei și copii, eliminarea discriminării împotriva femeilor, combaterea tuturor formelor de violență împotriva femeilor, dreptul la educație, au fost sprijinite de Republica Moldova în calitate de coautor.

Reamintim că, țara noastră a fost selectată, recent, drept model regional de democrație și inclusă în proiectul



de asistență al Comunității Democratice, denumit „Parteneriatul pentru Provocările Democratice”. Aceasta a avut loc în cadrul Conferinței Ministeriale a Comunității

Democrațiilor de la Vilnius. Toate se datorează acțiunilor eficiente, ale Guvernului Republicii Moldova, de promovare a valorilor și principiilor democratice, implementării

reformelor și consolidării rolului societății civile în procesul de guvernare.

Lilia DUMINICA

Moldova – unul dintre primele state care testează rețeaua „Liderii Angajați din Noile Democrații”

Republica Moldova este unul din primele state care testează rețeaua LEND – „Liderii Angajați din Noile Democrații” – inițiativă lansată de Statele Unite și Estonia în cadrul Comunității Democratice. Asta după ce la 29 iunie 2012, a avut loc prima Reuniune a Grupului de Lucru pentru susținerea democrației în Moldova, în cadrul Proiectului de Asistență „Parteneriatul pentru Democrație”.

Primul care a testat rețeaua electronică din partea Republicii Moldova a fost viceprim-ministrul Iurie Leancă, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, care a participat, prin intermediul video-conferinței, la Reuniunea Consiliului de Administrare al Comunității Democratice, desfășurată recent în capitala Mongoliei, Ulaanbaatar.

Discursul ministrului de Externe a fost precedat de luările de cuvânt ale președintelui Mongoliei, Elbegdorj Tsakhia, Secretarului de Stat al SUA, Hillary Clinton, și ministrului Afacerilor Externe al Estoniei, Urmas Paet,

LEND, în calitate de „instrument eficient și prompt de comunicare internațională”. Șeful diplomației moldovenești a reiterat angajamentul Guvernului de a participa plenar la inițiativa LEND, la Proiectul de asistență pentru Republica Moldova „Parteneriatul pentru Democrație”, precum și la celelalte programe lansate în cadrul Comunității Democratice, în scopul promovării democrației în lume.

Rețeaua LEND reprezintă o extensie electronică desfășurată a Clubului de la Madrid, oferind o platformă de facilitare a procesului de consultări în timp real, între liderii „tinerelor democrații” și ale acelor

state care au finalizat cu succes tranziția spre un stat cu democrație consolidată. Rețeaua LEND, cu suportul tehnic oferit de compania Google, va institui un forum global pentru schimb de informații și expertiză necesară liderilor pentru promovarea principiilor democratice, consolidarea instituțiilor publice responsabile și asigurarea unei justiții echitabile.

Amintim că, Republica Moldova a fost selectată drept „model regional de democrație” și inclusă în proiectul de asistență „Parteneriatul pentru Provocările Democratice”, care presupune acordarea asistenței țării noastre în următoarele domenii prioritare:

reforma sistemului justiției, reforma sectorului de apărare și securitate, descentralizarea actului de guvernare, transparența guvernării și e-guvernare, politici migraționale.

Lilia DUMINICA

Discriminați la angajare pe criterii de vîrstă

„Căutăm contabil cu vîrstă cuprinsă între 22-30 de ani”, „Angajăm consultant cu vîrstă de 25-28 de ani”, „Bucătar-tehnolog – pînă la 35 de ani”. Anunțurile de angajare abundă cu oferte care limitează vîrsta candidaților. Aceasta chiar dacă legislația țării interzice discriminarea la angajare pe criterii de vîrstă.

Managerul unei rețele de restaurante, care este în căutarea unei persoane să facă înghețată, dar care să nu aibă vîrsta mai mare de 25 de ani, a spus că nu este vorba de discriminare. Doar că este vorba de o slujbă la care se angajează de obicei studenții pentru perioada vacanței. „Din experiența pe care o avem, cunoaștem că la acest tip de muncă vine o anumită categorie de persoane, iar vîrsta acestora nu diferă de cea indicată în anunț”, a spus managerul.

O companie de telecomunicații caută un bucătar-șef pentru cafeneaua instituției, dar nu mai mare de 27 de ani. Managerul susține că nu a încălcat nimic, motivînd că, în opinia

sa, un specialist bun se formează numai pînă la 27 de ani.

Valentina Buliga, ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, a menționat că în Republica Moldova nu există discriminare pe criterii de vîrstă și nici nu trebuie să existe. „Codul muncii nu prevede astfel de abordări, iar șansele sînt egale pentru toți. Este dreptul persoanei să atace în judecată aceste anunțuri. Chiar dacă pe de o parte aș înțelege acești angajatori, nu trebuie să existe discriminare”, a declarat ministrul.

Art.8, punctul (1) din Codul muncii stipulează că, în cadrul raporturilor de muncă acționează principiul egalității în drepturi. Orice discriminare, directă sau indirectă, pe criterii de sex, vîrstă, rasă, culoare a pielii, etnie, religie, opțiune politică, origine socială, domiciliu, handicap, infectare cu HIV/SIDA, apartenență sau activitate sindicală, precum și pe alte criterii nelegate de calitățile sale profesionale, este interzisă.

Populația Republicii Moldova în continuă scădere

Populația Republicii Moldova este în continuă scădere și îmbătrînește, iar acest fapt duce la dezechilibre în sistemul de pensii, susțin specialiștii în demografie.

Totodată, întemeierea familiilor și conceperea copiilor sînt percepute de populație ca acțiuni cu risc sporit, din cauza instabilității economice. Experții recomandă reforme radicale în domeniu, precum egalarea vîrstei de pensionare pentru bărbați și femei, dar și susținerea financiară a familiilor tinere.

Datele statistice demonstrează că în Republica Moldova se nasc tot mai puțini

copii. Femeile amîna nașterile pentru vîrste mai înaintate și aduc pe lume în medie 1-2 copii, fapt ce nu asigură continuitatea generațiilor. Familiile tinere dau naștere la de două ori mai puțini copii decît părinții lor, susține demograful Olga Găgăuz, cercetător al Academiei de Științe.

Tinerii, la rîndul lor, spun că au nevoie de mai multă susținere din partea statului, pentru a se hotărî să dea naștere mai multor copii.

Natalitatea scăzută are ca efect îmbătrînirea populației, fapt ce comportă riscuri asupra sistemului de pensionare, susține demograful Valeriu Sainsus. În opinia

cercetătorului, statul trebuie să adopte treptat politici prin care să egaleze vîrsta de pensionare a femeilor cu cea a bărbaților și să excludă categoriile privilegiate de pensionari.

Parlamentul a adoptat în urmă cu un an o lege care va elimina treptat privilegiile de pensionare timpurie pentru funcționari publici, demnitari, judecatori și procurori, majorînd vîrsta de pensionare a acestora cu șase luni în fiecare an, pînă cînd se va ajunge la vîrsta de pensionare obișnuită. De asemenea, a fost majorat stagiul de cotizare a militaților și polițiștilor de la 20 la 25 de ani.



precum și ale altor oficiali de talie internațională.

Iurie Leancă a exprimat apreciere pentru faptul că Republica Moldova participă în premieră la o reuniune în acest format și este unul din primele state care testează rețeaua

Studiu IDIS: „De ce federalizarea nu este valabilă pentru Republica Moldova?”

În ultimul timp, subiectul privind federalizarea Republicii Moldova s-a făcut tot mai auzit. La acest capitol au fost formulate mai multe supoziții, care exprimau diferite păreri ale experților. Tot în acest context, recent, Institutul pentru dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”, a lansat studiul cu genericul „De ce federalizarea nu este valabilă pentru Republica Moldova?”.

Cercetarea abordează procesul de reglementare a conflictului transnistrean și cuprinde cinci analize scrise de experți din cadrul mai multor instituții: Cornel Ciurea, Leonid Litra, Eduard Țugui (IDIS „Viitorul”), Radu Vrabie (Asociația pentru Politică Externă) și Raluca Răducanu (România). Autorii analizează mai multe aspecte ale subiectului, printre care, ideea de federalizare a R. Moldova; soluții de rezolvare a conflictului transnistrean; problema văzută din perspectiva SUA și UE; jocul intereselor actorilor externi implicați în formatul „5+2”; schimbarea formatului misiunii de pacificare și alte aspecte importante.

Astfel, potrivit expertului politic IDIS „Viitorul”, Cornel Ciurea, ideea de federalizare a Republicii Moldova este din nou promovată atât de clasa politică, cât și de societatea civilă. Acest proces se desfășoară, însă, fără campanii spectaculoase și are mai degrabă un caracter de tatonare. Deocamdată, ideea de federalizare a Republicii Moldova este promovată într-o manieră indirectă în diverse mijloace mediatice, de unii politicieni din opoziție și de către unii comentatori politici.

„În aceste condiții de maximă incertitudine, atunci când regimul de la Tiraspol rămâne o mare necunoscută, iar situația în regiune continuă să fie neclară, cea mai bună soluție pentru procesul de negocieri ar fi aplicarea unui set de politici de conservare a situației combinate cu un parcurs european mai hotărât și cu încurajarea autorităților trans-

nistrene de a colabora pe segmentele în care există interes mutual. Soluția federalizării comportă un risc maxim pentru Republica Moldova, având în vedere lipsa unor garanții internaționale pentru Moldova și posibilitatea destabilizării situației interne prin activizarea acțiunilor separatiste ale elitelor regionale”, precizează Cornel Ciurea.

De asemenea, autorii studiului scot în evidență diferențele dintre PCRM și AIE în abordarea pro-

nat urgent, prin crearea unui centru media în cadrul Biroului de Reintegrare care să asigure transparența procesului, dar și să ridice gradul de informare a cetățenilor în ceea ce privește procesul de reglementare”, este de părere Leonid Litra.

Totodată, Radu Vrabie, expert al Asociației pentru Politică Externă (APE), este de părere că, autoritățile moldovenești ar trebui să coopereze mai mult cu cele de la Bruxelles, ținând cont de atitudinea

dentele dese din Zona de securitate constituie exemple elocvente în acest sens.

La rândul său, Raluca Răducanu susține că, problematica transnistreană a căpătat substanță în discuțiile europene odată cu ultimul val de extinderi, când Republica Moldova a devenit stat-frontieră al Uniunii.

Pentru Uniunea Europeană, existența unui regim separatist nerecunoscut care se sustrage oricăror reglementări și norme naționale și internaționale, la cîteva sute de km de frontiera ei estică, pune o serie de probleme nu doar în ceea ce privește securitatea și stabilitatea regională ci și aspectul economic. Incapacitatea autorităților de la Chișinău de a controla întregul teritoriu și un segment important din frontieră, a făcut ca regiunea transnistreană să devină adăpost pentru criminalitatea organi-

secrete sînt și toate celelalte documente adoptate în cadrul Comisiei Unificate de Control (CUC) care stabilesc: întregul cadru juridic al Forțelor Mixte de Menținere a Păcii (FMMP), inclusiv instrucțiunea pentru șefii de post, cea care stabilește regulamentul utilizării armelor de foc de către pacificatori; zonele de control și amplasarea posturilor; rolul exact al observatorilor militari; relația dintre CUC și FMMP cu autoritățile publice locale etc”, a explicat expertul IDIS „Viitorul”, Eduard Țugui.

Expertul a mai adăugat că, nu sînt făcute publice procesele verbale ale ședințelor CUC, inclusiv rapoartele săptămânale privind situația din Zona de securitate. Prin urmare, cetățenii Republicii Moldova nu au cum să cunoască obiectiv situația curentă din această jurisdicție, nu cunosc exact cum să se comporte în interiorul zonei, cum să treacă de aceste posturi de pacificatori sau în ce cazuri pacificatorii au dreptul să tragă în ei, în timp ce autoritățile locale nu au o relație transparentă cu FMMP și CUC. Comunicatele



blematicii transnistrene. În opinia expertului Leonid Litra, se poate observa că strategia PCRM a fost una de blocaj, dar care nu permitea apropierea între Republica Moldova și regiunea transnistreană. De cealaltă parte, AIE are o poziție mult mai flexibilă în procesul de negocieri, însă aceasta comportă riscuri care pot aduce rezultate pozitive dar și daune procesului de reîntregire a țării.

„Încrederea, exagerată pe alocuri, în partenerii europeni este unul din momentele care trebuie monitorizate pentru a nu permite un Kozak de tip european și pentru a fi siguri că înțelegerile la care se ajunge nu depășesc liniile roșii ale Chișinăului. În același timp, se recomandă oferirea unui mandat mai flexibil negociatorului-șef și o încredere mai mare în această figură, având în vedere că Eugen Carpov este un diplomat care are abilitățile necesare pentru a instrumenta dosarul transnistrean. Totodată, deficitul de comunicare cu publicul, dar și cu comunitatea de experți pe problema transnistreană trebuie elimi-

specială pe care o are Moscova față de Tiraspol. În acest sens, autorul consideră oportun ca UE să acorde o atenție specială reglementării conflictului transnistrean în cadrul dialogului UE cu alți parteneri din formatul „5+2” – Rusia, Ucraina, SUA – cu respectarea integrității teritoriale și suveranității Republicii Moldova.

Sursa citată susține că, UE ar putea juca un rol esențial în vederea transformării misiunii de pacificare existentă în una de observatori civili internaționali. Misiunea actuală nu mai este eficientă, iar prezența militarilor ruși pe teritoriul Republicii Moldova constituie mai degrabă un factor de intimidare, decît unul de consolidare. Inci-

zată regională și internațională, fapt care afectează în mod direct state membre ale UE, precum România sau Bulgaria, a mai remarcat autoarea.

În capitolul prezentat de Eduard Țugui, se arată că întreg procesul de reglementare transnistreană nu este unul public, documentele fiind ținute în secret. „Nu doar protocolul care stabilește granițele exacte ale zonei nu este public,

periodice venite de la Biroul de presă CUC sînt mult prea seci, iar discuțiile tripartite pe marginea creării unui site oficial al CUC, mai generos în informații, n-au dus, deocamdată, la un rezultat pozitiv.

Studiul este realizat în cadrul proiectului Raportul IDIS de prevenire a crizelor, produs cu sprijinul financiar al National Endowment for Democracy (NED).

Cor. DREPTUL



Migranții vor fi ajutați să plece, dar și să revină

În toamnă, Ungheniul ar putea avea un centru de informare pentru migranți. Ar fi o premieră pentru Republica Moldova.

Un proiect în acest sens a fost deja depus de către Agenția Internațională pentru Sursa Informațiilor pe Țară (IASCII) la Comisia Europeană. „În curînd trebuie să avem rezultatul final. Proiectul este foarte bun și actual. Lumea migrează și pierde foarte mult atrunci cînd nu are informații despre locul în care pleacă. Astfel, se fac multe greșeli, iar greșeala costă”, a declarat vicepreședintele raionului, Iulia Păncu.

Discuțiile privind acest centru au început în luna noiembrie 2011, cînd la Ungheni a venit Nicolaas Zwager, directorul IASCII, și le-a vorbit autorităților raionale despre ideea respectivă. Autoritățile, la

rîndul lor, au acceptat-o imediat. Acum a mai rămas doar puțin pînă la deznodămînt.

„Dacă proiectul este acceptat de către Comisia Europeană, va fi un lucru extraordinar”, a remarcat Iulia Păncu, dînd de înțeles că șansele sînt destul de mari, căci un astfel de centru ar fi de mare ajutor celor ce vor să migreze.

Pe oameni nu-i poți opri și nici nu le poți interzice să plece. Dar poți să faci astfel ca perioada de ședere în altă țară să fie cu mult mai mică, după care persoanele respective să revină acasă, unde să-și rezolve problemele, să investească banii cîștigați, astfel ca aceștia să le aducă satisfacție atât morală, cît și materială. Anume acesta este scopul pe care și l-au propus autorii proiectului.

Acum, majoritatea oamenilor

pleacă în necunoscut. Centrul de informare pentru migranți, în cazul în care va fi deschis, le va ajuta acestora să obțină informațiile necesare, să înțeleagă că e bine să cunoască și limba statului în care vor să plece. Centrul va face legătura și cu persoane din țara respectivă, care îi vor înțîn și-i vor ajuta pe eventualii migranți.

De notat că se preconizează instituirea unui centru regional, de serviciile căruia vor beneficia și locuitorii raioanelor adiacente. Asemenea centre se planifică să fie deschise și la Cahul și Edineț. „Scopul nostru e să nu-i pierdem pe oameni. Scopul nostru e ca aceștia să revină acasă, iar banii care îi cîștigă în străinătate să nu fie utilizați doar pentru consum, ci pentru dezvoltare”, a opinat, la final, Iulia Păncu.

Noi locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități

Noi locuri de muncă pentru persoanele cu dizabilități. În Capitală a fost deschis un magazin cu lucruri de mîna a doua, aduse din Olanda. Mulți angajați sînt slab-văzători, iar banii obținuți din comerț sînt folosiți la încălzirea în cîmpul muncii a persoanelor cu deficiențe de vedere.

În subsolul magazinului l-am găsit pe Alexei Nicolai, care restaurează mobilă învechită. Bărbatul suferă de cataractă congenitală, afecțiune specifică persoanelor în vîrstă. De mai mulți ani, acesta a tot bătut de la o ușă la alta, în căutarea unui loc de muncă.

Magazinul deschis acum o lună, este o premieră pentru Republica Moldova. Aici, poți găsi de toate, de la mobilă pînă la jucării pentru copii și suveniruri. Obiectele din Olanda sînt restaurate și vîndute, iar banii sînt folosiți în scopul angajării persoanelor slab-văzătoare. Reprezentanții Centrului de susținere a businessului pentru slab-văzători îi ajută pe oameni să-și deschidă propriile afaceri.

În anul 2011, 650 de persoane cu dizabilități au beneficiat de serviciile Agenției pentru ocuparea forței de muncă, dintre care 96 au fost încadrate în cîmpul muncii. În prima jumătate a anului curent, de aceste servicii au beneficiat 54 de persoane.

Potrivit Ministerului Muncii, în următoarele zile va fi publicată Legea privind includerea socială a persoanelor cu dizabilități, care va obliga angajatorii să respecte acest indice de 5%. În caz contrar, aceștia vor fi amendați. În prezent, în Republica Moldova există 15 întreprinderi, în care jumătate dintre angajați sînt persoane cu dizabilități.

◆ **Procuratura Generală****Au omorât un om pentru a-i sustrage 173 de lei**

Trei adolescenți din Drochia au fost condamnați la închisoare pentru că au bătut pînă la moarte un bărbat.

Mai concret, în luna septembrie 2010, un tânăr împreună cu încă doi minori au luat la bătaie un bărbat care se afla în stare de ebrietate. Aceștia i-au sustras 73 de lei, bani cu care și-au cumpărat băuturi alcoolice.

Peste o oră agresorii s-au întors la victimă, l-au mai agresat fizic, după care i-au aplicat câteva lovituri cu o șurubelniță și i-au mai sustras 100 de lei.

În urma leziunilor corporale grave cauzate, bărbatul în vîrstă de 50 de ani a decedat la locul crimei.

Inculpatul în vîrstă de 21 ani a fost condamnat, pentru omor intenționat, tâlhărie și atragerea minorilor la activitate criminală, la 17 ani de detenție.

Minorul, care la momentul săvîșirii infracțiunilor avea 15 ani a fost condamnat, pentru omor intenționat, tâlhărie și evadarea din locurile de detenție, la șapte ani de închisoare.

Cel de-al treilea inculpat care avea 17 ani a fost condamnat, pentru tâlhărie, la doi ani de închisoare.

Procuratura Drochia consideră sentința prea blîndă și o va contesta în termenul stabilit de lege.

Și-a lăsat mașina la parcare și a rămas fără ea

Recent, prin sentința Judecătoriei Botanica, un bărbat de 40 ani, originar din r. Călărași, a fost condamnat, pentru răpirea mijlocului de transport, la doi ani de închisoare.

Probele aduse în instanța de judecată de către procurorii din sectorul Botanica au demonstrat următoarele: în luna octombrie 2010, bărbatul activînd în calitate de paznic la o parcare din apropierea Aeroportului Internațional Chișinău, fără permisiunea proprietarului, a urcat la volanul automobilului de model „Seat Inca” și s-a deplasat în Leova. Acesta a deteriorat automobilul și l-a lăsat pe traseul Chișinău-Hîncești.

Potrivit procurorilor,



proprietarul automobilului le lăsase paznicilor de la parcare cheile de la autovehicol, deoarece plecase pentru o săptămîină în Turcia.

La faza de urmărire și în ședința de judecată, bărbatul și-a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate.

Anterior, bărbatul a fost condamnat de două ori la închisoare, fiind eliberat din locurile de detenție cu câteva luni înainte de comiterea acestei infracțiuni.

Sentința este cu drept de atac în modul stabilit de lege.

Condamnat pentru că și-a împușcat tatăl și l-a îngropat în grădina casei

Bărbatul care acum 13 ani și-a împușcat tatăl, iar apoi l-a îngropat în curtea casei a fost condamnat de Judecătoria Hîncești.

Crima a avut loc în martie 1999, în satul Lăpușna. Inculpatul s-a luat la ceartă cu tatăl său, după care a tras în el dintr-o armă de vîntătoare, ultimul decedînd pe loc.

Bărbatul împreună cu fratele său minor au îngropat cadavrul în curtea casei, iar rudelor le-au spus că tatăl a plecat la muncă în Moscova.



Abia în primăvara acestui an s-a aflat despre crimă, atunci cînd inculpatul se îmbolnăvi-se psihic în urma unui accident rutier și a spus ce s-a întîmplat cu adevărat.

Conform raportului de expertiză psihiatrico-psihologică a învinuitului, s-a constatat că ultimul prezintă diagnoza – schizofrenie, formă paranoidă, sindrom delirant.

Instanța de judecată l-a recunoscut culpabil pe inculpat de comiterea omorului intenționat, iar în baza prevederilor art.499 Cod procedură penală i-a fost aplicată măsura de constrîngere cu caracter medical – internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere riguroasă.

Au evadat din închisoare și au mai comis cîteva infracțiuni

După ce au evadat din închisoare, doi deținuți de 20 și 24 de ani ai penitenciarului din Brănești au comis un furt și o tâlhărie în raionul Criuleni.

Procurorii informează că, la 1 noiembrie 2011, inculpații au evadat din închisoare, în aceeași zi aceștia au pătruns într-o gospodărie din Criuleni, de unde au sustras bani și bunuri în sumă de peste 12 mii lei.

În ziua următoare, făptașii au pătruns într-un magazin din același raion, au aplicat vînzătoarei cîteva lovituri de cuțit și au sustras bani și bunuri de 1300 lei.

Menționăm că, victima, în urma leziunilor grave, s-a aflat în stare de comă timp de cîteva zile.

Recent, inculpații care anterior au mai comis astfel de infracțiuni au fost condamnați la 19 și respectiv, 17 ani de închisoare.

Sentința este cu drept de atac.

Accidentat mortal de ziua lui

Un tânăr de 20 de ani din raionul Criuleni a fost tamponat mortal de un șofer beat, fără permis de conducere.

Procurorii din Criuleni informează că, pe data de 2 mai a anului curent, inculpatul fiind în stare de ebrietate se deplasa pe traseul Chișinău - Criuleni, spre o discotecă, fiind la volanul unui automobil de model „Renault”.

Ajuns în satul Boșcana în jurul orei 1.00, șoferul a tamponat un tînar, care în urma leziunilor corporale grave a fost transportat de urgență la spital, unde la scurt timp, a decedat.

Menționăm că, în acea zi victima își sărbătorește ziua de naștere, iar accidentul s-a produs cînd a ieșit să-și petreacă oaspeții.

Recent, inculpatul în vîrstă de 30 de ani a fost condamnat de Judecătoria Criuleni la 6 ani de închisoare cu recuperarea prejudiciului moral și material cauzat în sumă de 129 mii lei.

Sentința este cu drept de atac.

Rubrică îngrijită de Cor. DREPTUL

Polițiștii moldoveni fac schimb de experiență cu colegii din România în domeniul asigurării și restabilirii ordinii publice

Polițiștii moldoveni fac schimb de experiență cu colegii din România. Un grup de angajați ai Ministerului Afacerilor Interne a efectuat, recent, o vizită de studiu la Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, instituție subordonată Ministerului Administrației și Internelor al României.

Evenimentul se încadrează în Planul de acțiuni al MAI pentru anul 2012, privind implementarea Concepției de reformare a Ministerului de Interne și a Strategiei de reformare a sectorului

a ordinii publice în cadrul evenimentelor cu caracter public.

Programul vizitei s-a axat pe studierea capacităților organizaționale, funcționale și instituționale ale autorităților publice abilitate cu



justiției pentru anii 2011-2016, ce stabilesc elaborarea și ajustarea cadrului legislativ-normativ în vederea stabilirii responsabilităților și modului de asigurare și restabilire

funcții de asigurare și restabilire a ordinii publice, examinarea funcționalității cadrului legislativ-normativ și a structurilor administrative for-

mate în cadrul autorității publice, abilitate cu atribuții de asigurare și restabilire a ordinii publice, familiarizarea cu aspectele dotării tehnico-materiale și echipamentele utilizate de către forțele de ordine în timpul exercitării atribuțiilor de asigurare și restabilire a ordinii.

În cele cinci zile petrecute în România, polițiștii moldoveni au avut posibilitatea să studieze experiența țării gazdă în domeniul elaborării, implementării și aplicării actelor legislative și normative ce reglementează gestionarea situațiilor de criză în domeniul ordinii publice. De asemenea, oamenii legii s-au familiarizat cu formele și metodele de activitate ale forțelor

de ordine în timpul asigurării și restabilirii ordinii publice.

La finalul activităților, partea română și-a exprimat disponibilitatea privind extinderea și dezvoltarea relațiilor de cooperare între Ministerul Administrației și Internelor al României și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, pe toate segmentele de activitate, menționînd, totodată, deschiderea pentru transmiterea experienței în gestionarea situațiilor de criză în domeniul ordinii publice, inclusiv la elaborarea Conceptului cu privire la crearea centrului pentru gestionarea situațiilor de criză în domeniul vizat.

Lilia DUMINICA

Viitorii judecători, verificați de MAI, PG și Centrul Anticorupție

Candidaturile judecătorilor vor fi supuse unui control mai riguros. Dacă pînă acum candidatura acestora era examinată doar de Serviciul de Informații și Securitate, acum viitorii magistrați vor fi luați la ochi și de către Procuratura Generală, Ministerul de Interne și Centrul Anticorupție.

Decizia a fost adoptată de către membrii Consiliului Superior al Magistraturii (CSM). Hotărîrea CSM vine după ce, președintele țării, Nicolae Timofti, i-a avertizat pe magistrați că nu i-au prezentat informații depline cu referire la unele persoane ce tind la funcția de judecător.

„Eu nu văd vina magistraturii în faptul dat, pentru că noi cînd am propus candidaturile nu erau anumite probleme. Ulterior, apar peste cîteva zile cînd se verifică deja, documentele fiind la președinte. Eu nu învinuiesc pe nimeni, dar nu înțeleg de ce se întîmplă așa ceva”, a declarat președintele CSJ, Mihai Poalelungi.

Timp de două luni, Nicolae Timofti, a respins candidaturile a trei juriști, ce se vroiau judecători. Este vorba despre Veronica Cupcea, Serghei Bodiu și Mihail Macar. Aceștia au primit undă verde de la CSM, doar că N. Timofti a fost de altă părere. Președintele țării și-a motivat respingerile prin faptul că, fie candidații mai sînt și oameni de afaceri sau evită să-și declare averile.

● La solicitarea cititorilor

Bilete sanatoriale pentru veterani

Regulamentul privind condițiile, modul de asigurare, evidență și distribuție a biletelor de tratament sanatorial acordate veteranilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 190 din 17 martie 2010, reglementează modul de acordare și distribuție a biletelor de tratament sanatorial categoriilor de persoane care cad sub incidența Legii nr. 190-XV din 8 mai 2003, cu privire la veterani. Regulamentul menționat conține următoarele reglementări referitoare la dreptul la tratament sanatorial al veteranilor care se realizează:

a) pentru beneficiarii de pensii stabilite și achitate

la doi ani, în condițiile stabilite de Guvern;

b) veteranii de război, conform art. 7 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003, cu privire la veterani – o dată la trei ani;

c) veteranii muncii, conform art. 9 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003, cu privire la veterani, cu excepția persoanelor angajate și a celor care desfășoară activitate de antreprenariat de diferite forme, dacă în ultimele șase luni, premegătoare lunii în care a fost eliberat biletul, nu au desfășurat activitate economică – o dată la trei ani;

d) veteranii serviciului militar, conform art. 10 din Legea nr. 190-XV din 8 mai

carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscriri). Suplimentar, după caz, prezintă:

a) veteranii muncii – copia legitimației de veteran și a documentului care confirmă existența ordinelor și medaliilor;

b) veteranii serviciului militar, veteranii organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar – copia legitimației de veteran și a documentului care confirmă existența ordinelor și medaliilor, copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscriri);

c) soții supraviețuitori, inapți de muncă, ai participanților la cel de-al doilea război mondial sau la acțiunile de luptă în timp de pace din rîndul militarilor căzuți la datorie ori soții invalizilor de război decedați, dacă nu s-au recăsătorit, copiii acestora pînă la atingerea vârstei de 18 ani sau după această vîrstă, dacă își continuă studiile în instituțiile de învățămînt la cursurile de zi, pînă la terminarea studiilor, însă cel mult pînă la atingerea vârstei de 23 ani – copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscriri, pentru soți și soții), certificatul de căsătorie, pentru copii – certificat de studii.

Cererea se înregistrează în Registrul de evidență al solicitanților de bilete (în formă electronică sau pe suport de hîrtie). La schimbarea locului de domiciliu în altă unitate administrativ-teritorială a republicii, solicitantul i se păstrează rîndul precedent. La solicitarea beneficiarului, organul care efectuează asigurarea cu pensii la noul loc de trai, în termen de 10 zile lucrătoare, solicită, printr-un demers, organului care anterior a efectuat asigurarea cu pensie confirmarea scrisă și documentele ce atestă data înscrierii în Registru și dreptul la bilet, autenticată prin ștampilă și semnătura șefului organului respectiv.

Organele, care efectuează asigurarea cu pensii, eliberează beneficiarului biletul de tratament cu 10 zile înainte de data prezentării lui la Centrul de reabilitare balneosanatorială. În cazul în care beneficiarul nu are posibilitate să se deplaseze în termenul indicat în bilet la centrul balneosanatorial, el este obligat, cu 5 zile înainte de data expirării biletului, să-l restituie organului care l-a eliberat. Biletul returnat va fi redistribuit altui solicitant, conform rîndului. Biletele nevalorificate în termenele stabilite vor fi restituite, după caz, printr-un demers, însoțite de bonul de consum, organului care a distribuit biletul. În cazul în

care persoanele care stau în rînd, refuză primirea biletului din următoarele motive: a) îmbolnăvire; b) contraindicații medicale; c) decesul rudelor; și refuzul este documentat, solicitantul poate beneficia de bilet la o nouă solicitare, în caz contrar, rîndul nu i se păstrează. Termenul de utilizare a biletului se modifică exclusiv de către organele care eliberează biletele, în coordonare cu administrația instituției prestatoare de servicii.

Unitatea responsabilă din cadrul structurii respective, trimestrial, distribuie biletele organelor de pensionare, după caz – celor teritoriale, cu 15 zile pînă la începutul trimestrului următor, proporțional numărului de veterani pe raioane/municipii, înregistrați în baza de date a structurii respective. Biletele se eliberează solicitanților la prezentarea următoarelor acte:

a) fișa balneosanatorială F 072E, eliberată de medicul de familie;

b) recomandarea medicală F 070E, eliberată de medicul de familie;

c) originalul actului de identitate, iar în cazul eliberării biletului pentru tratament sanatorial peste hotarele republicii – pașaportul cetățeanului Republicii Moldova;

d) după caz, copia carnetului de muncă (prima și ultima pagină care conține înscriri);

e) pentru persoanele neangajate în cîmpul muncii – certificatul prin care se confirmă că solicitantul nu a beneficiat de bilet în ultimii trei ani în temeiul altor acte normative.

Biletul se eliberează solicitantului completat integral și semnat de persoana responsabilă, cu aplicarea ștampilei organului care eliberează biletul. La primirea biletului beneficiarului i se comunică în scris, contra semnătură, următoarele:

a) nu se permite modificarea termenului de valabilitate, vînzarea, schimbul sau transmiterea biletului altei persoane;

b) biletul se eliberează pentru tratarea unei singure persoane;

c) beneficiarul este obligat să prezinte biletul la unitatea de recepție a Centrului de reabilitare balneosanatorială pentru înregistrare și perfectarea fișei sanatoriale;

d) beneficiarului care a întrerupt de sine stătător procesul de tratament, termenul neutilizat nu i se compensează sub nici o formă;

e) la întoarcere, beneficiarul, în termen de 20 de zile, este obligat să prezinte organului care a eliberat biletul cuponul detașabil al bonului.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ



? *Persoana poate să se elibereze de la locul de muncă din proprie inițiativă. Însă, există cazuri cînd ea se răzgîndește și vrea să-și continue activitatea la serviciul dat. Vreau să știu dacă asigură legea asemenea drept și pînă cînd e posibil de realizat acesta?*

Veronica Untmoale, mun. Chișinău

Conform prevederilor articolului 85 alineatul (1) din Codul muncii, salariatul are dreptul la demisie – desfacere a contractului individual de muncă, cu excepția prevederii alin.(4') de la acest articol, din proprie inițiativă, anunțînd despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu 14 zile calendaristice înainte. Expirarea termenului menționat începe în ziua imediat următoare zilei în care a fost înregistrată cererea. Potrivit alin.(4') conducătorul unității, adjunctii lui și contabilul-șef sînt în drept să demisioneze pînă la expirarea duratei contractului individual de muncă în cazurile stipulate de contract, anunțînd despre aceasta angajatorul, prin cerere scrisă, cu o lună înainte.

Conform alineatului (2), în caz de demisie a salariatului în legătură cu pensionarea, stabilirea gradului de invaliditate, concediul pentru îngrijirea copilului, înmatricularea într-o instituție de învățămînt, trecerea cu traiul în altă localitate, îngrijirea copilului pînă la vîrsta de 14 ani sau a copilului invalid, alegerea într-o funcție electivă, angajarea

prin concurs la o altă unitate, încălcarea de către angajator a contractului individual și/ sau colectiv de muncă, a legislației muncii în vigoare, angajatorul este obligat să accepte demisia în termenul redus indicat în cererea depusă și înregistrată, la care se aneazează documentul respectiv ce confirmă acest drept.

Alineatul (4) prevede că pînă la expirarea termenelor indicate la alin.(1), (2) și (4'), salariatul are dreptul oricînd să-și retragă cererea sau să depună o nouă cerere, prin care să o anuleze pe prima. În acest caz, angajatorul este în drept să-l elibereze pe salariat numai dacă, pînă la retragerea (anularea) cererii depuse, a fost încheiat un contract individual de muncă cu un alt salariat în condițiile Codului muncii, iar în baza alineatului (5) dacă, după expirarea termenelor indicate în alin.(1), (2) și (4'), salariatul nu a fost de fapt eliberat din funcție și el își continuă activitatea de muncă fără să-și reafirme în scris dorința de a desface contractul individual de muncă, eliberarea acestuia nu se admite.

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Albișanu Valeriu Ștefan, domiciliat: mun. Chișinău, str. Academiei nr. 15/2, apt. 10, pentru data de 31 iulie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Țopa Ghenadie privind încasarea datoriei.

Judecător

A. Catană

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tichie Chiril, pentru data de 16 august 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 66) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Tichie Diana privind desfacerea căsătoriei, încasarea pensiei de întreținere.

Judecător

A. Catană

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ceban Igor, pentru data de 1 octombrie 2012, ora 10.15, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Leca Alexandru către: Țicu Ecaterina, Palii Cristina privind înlăturarea obstacolelor.

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Imobil și Siguranță” SRL, pentru data de 18 octombrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea reclamantei Manuchian Galina privind încasarea datoriei și pagubei morale.

Judecător

Ștefan Niță

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Brașoveanu Nina Ivan, pentru data de 13 septembrie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-2938/2012, intentată de SRL „Chișinău-Gaz” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Elena Cojocari



de Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare – CNAS), precum și pentru persoanele care au o vechime în muncă de cel puțin 35 de ani în cazul femeilor și 40 de ani în cazul bărbaților – prin intermediul caselor teritoriale de asigurări sociale (în continuare – CTAS);

b) pentru invalizii și veteranii beneficiari de pensii stabilite și achitate de Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul Grăniceri, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Serviciul de Protecție și Pază de Stat – prin intermediul organelor respective ale acestor structuri.

Dreptul la asigurarea cu bilete de tratament sanatorial, conform Legii nr. 190-XV din 8 mai 2003, cu privire la veterani, îl au veteranii cu domiciliul permanent în Republica Moldova. Dreptul la asigurarea cu bilete de tratament sanatorial gratuit în centrele de reabilitare ale Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și în alte instituții de acest tip, conform indicațiilor medicale, îl au:

a) invalizii de război, conform art. 8 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003, cu privire la veterani – o dată în an sau, la alegere, în locul biletelor de tratament – o compensație bănească o dată

2003, cu privire la veterani – o dată la trei ani;

e) veteranii organelor afacerilor interne și ai sistemului penitenciar, conform art. 11 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003, cu privire la veterani – o dată la trei ani;

f) alte categorii de persoane, conform art. 12 din Legea nr. 190-XV din 8 mai 2003, cu privire la veterani – o dată la trei ani. Biletele pentru categoriile respective se eliberează prin intermediul organelor care stabilesc și achită pensia.

Persoana care îndeplinește condițiile pentru obținerea biletului de tratament în temeiul mai multor acte normative poate beneficia de bilet, la alegere, în baza unui singur temei. În acest caz, solicitantul va prezenta un certificat de confirmare că în ultimii trei ani nu a beneficiat, prin intermediul direcțiilor/secțiilor asistență socială și protecție a familiei, de bilet de tratament sanatorial.

Pentru a beneficia de bilet de tratament sanatorial, persoanele, beneficiari de pensie de la CNAS, depun o cerere pentru a fi luați în evidență la CTAS de la domiciliu, iar beneficiarii de pensie de la alte structuri depun o cerere la organele de pensionare ale structurilor respective. La cerere se anexează: copiile actului de identitate și legitimației de invalid sau participant la război; recomandarea medicală (forma 070E), copia

Citații în judecată

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Andriuță Iurie, pentru data de 15 octombrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Andriuță Irina privind desfacerea căsătoriei.

Judecător **Iurie Poținga**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vintilov Sergiu, a.n. 26.01.1982, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. A. Hajdeu nr. 71, apt. 10, apt. 80, pentru data de 19 octombrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea reclamantului Vintilov Tatiana privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare.

Judecător **Aliona Miron**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Becher Vladimir Arcadie, a.n. 01.11.1970, cu domiciliul: mun. Chișinău, str. Miron Costin nr. 16, apt. 80, pentru data de 30 octombrie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea reclamantului Becher Natalia privind pierderea dreptului la spațiul locativ.

Judecător **Aliona Miron**

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Călugari Angela, domiciliată: bdul G. Vieru nr. 13, apt. 20, mun. Chișinău, pentru data de 17 octombrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Florea Andrei privind încasarea datorii.

Judecător **Gh. V. Bîrnaz**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Șamardina Natalia, Șamardin Alexandr, pentru data de 24 iulie 2012, ora 8.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea ACC-51/252 privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ionescu Dumitru, pentru data de 30 iulie 2012, ora 14.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Jentemir Ilie privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Breguța Cristina, Vasiliev Eugeniu, pentru data de 30 iulie 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Roșca Andrei privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Țîbîrnă Angela, pentru data de 30 iulie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1,,A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ACC-51/252 privind încasarea datorii.

Judecător **Nicolae Șova**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reclamantului Casian Igor, pentru data de 31 iulie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 27) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Rotari L. privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Druță**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Zinovia Mary, pentru data de 31 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Driga Veaceslav privind evacuarea.

Vicepreședintele
Judecătoriei Botanica **Iurie Cotruță**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului CA „AFES-M” SRL, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, bdul Dacia nr. 60/5, apt. 89, pentru data de 9 august 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SA „Moldcargó” SRL privind încasarea prejudiciului cauzat.

Judecător **Svetlana Garștea-Bria**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Croitor Alexandru, pentru data de 14 august 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1,,A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Croitor Viorica privind desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copilului minor, încasarea pensiei de întreținere.

Judecător **Nicolae Șova**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Nasser Ahmad, pentru data de 15 august 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Nasser Svetlana privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea forțată a pensiei alimentare pentru întreținerea copilului și obținerea acordului de plecare peste hotarele țării.

Judecător **R. Țurcanu**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rosmas Vladimir, pentru data de 18 septembrie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Diaconu Dorian privind încasarea datorii și a dobânzii de întârziere.

Judecător **V. Stratan**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Caliușni Valerii, Caliușni Irina, domiciliati: mun. Chișinău, bdul Traian nr. 19/2, apt. 43, pentru data de 25 septembrie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea SA „Termocom” privind încasarea datorii.

Judecător **Luiza Gafton**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gasanov Elshan, pentru data de 15 octombrie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Baluța Cristina privind determinarea domiciliului copilului minor.

Judecător **Ina Dutca**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Tighineanu Violeta, cu ultimul domiciliu în satul Brăviceni, Orhei, pentru data de 23 iulie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de: Stratanenco Valeriu, Stratanenco Nina privind retragerea vizei de reședință.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Procopciuc**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea reclamantei Moga Lilia, pentru data de 30 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Moga Vasile privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Negruța**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Lașco Vitalie Vladimir, cu ultimul domiciliu în satul Tabăra, Orhei, pentru data de 31 iulie 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Lașco Inga privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Procopciuc**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Reghiment Anatolie și Reghiment Ala, cu ultimul domiciliu în or. Orhei, str. Unirii nr. 2, apt. 16, pentru data de 2 august 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de Banari Oleg privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Sergiu Procopciuc**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dodon Iurie, cu ultimul domiciliu în satul Step-Soci, Orhei, pentru data de 2 august 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Rotari Tudor privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Sergiu Procopciuc**

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Vieru Ludmila Vasile, domiciliată în or. Orhei, str. A. Șciusev nr. 30, pentru data de 6 august 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Vieru Vasile privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Veronica Cupcea**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Socican Valeriu, cu domiciliul în satul Coreștauți, Ocnîța, pentru data de 3 septembrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir. 10) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Socican Silvia privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare din motive neîntemeiate, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Oleg Ciumaș**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Zaharia Vera Petru, cu ultimul domiciliu în Orhei, str. S. Lazo nr. 4,,B”, apt. 16, pentru data de 7 septembrie 2012, ora 13.50, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎM „SCL Orhei” privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorelia Varaniță**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Drucioc Alexandru Vasile, cu domiciliul în or. Orhei, bdul M. Eminescu nr. 19. apt. 54, pentru data de 12 septembrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Orhei Gaz” privind încasarea datorii.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Sergiu Procopciuc**

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Pîrău Vasile, a.n. 18.09.1956, domiciliat: satul Lăpușna, Hîncești, pentru data de 27 septembrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 12) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-949/2012, intentată de Muhin Anastasia privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Nina Rusu**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Moldoveanu Nelli, domiciliată: mun. Chișinău, str. 31 August 1989 nr.2, pentru data de 17 august 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Jereghi Victor privind restituirea datorii.

Judecător **Maria Avornic**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Voloșciuc Dmitri, pentru data de 25 iulie 2012, ora 8.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Voloșciuc Veronica privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rotari Andrei, pentru data de 31 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Rotari Valentina privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Rusu Elisaveta, Luca Nadejda, pentru data de 18 septembrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12), unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Sadovnic Afanasie către: Primăria comunei Băcioi, Elena Dica-Sadovnic privind anularea deciziei titlului de autentificare a dreptului de deținător de teren.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Суд Тараклия доводит до сведения Драган Галины, жительницы г. Тараклия, ул. Первомайская 271, что она приглашается на 27 июля 2012 года на 11.00 часов на судебное заседание в суд Тараклия, каб. 12 в качестве ответчика по гражданскому делу по иску Национальной Службы по Жилью о взыскании долга.

Явка обязательна. В случае неявки дело будет рассмотрено в Вашем отсутствие.

Судья суда Тараклия **С. Д. Узун**

ANUNȚ

Arbitrajul Internațional de pe lângă Asociația Lichidatorilor și Administratorilor din Republica Moldova, solicită prezentarea reclamantului SA „ORHEI-VIT” (mun. Chișinău, str. Industrială nr. 40, IDNO-1003606004176) și pîrîtului - SRL „BERLONA LUX” (mun. Chișinău, str. Petricani nr. 84, IDNO-1009600016816) la ședințele arbitrale numite, pentru data de 23 iulie 2012, ora 17.00 și 25 iulie 2012, ora 17.00, care vor avea loc în incinta (mun. Chișinău, str. Ivan Zaikin nr. 60, oficiul nr.1), unde tribunalul arbitral constituit din arbitru unic Ciobanu Dorin, va judeca cauza civilă nr. AI (OV-BL)05/2012, privind încasarea datorii restante de 128 536,05 lei, a penalității aferente de 48 937, 87 lei și a dobânzii de întârziere de 6101,55lei, evacuarea din încăperile nelocative din str. Mesager nr. 16, mun. Chișinău cu instalarea reclamantului în proprietatea sa.

Arbitru unic **Dorin Ciobanu**

ANUNȚ

Prin prezenta, executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, deținînd dosarul de executare nr. 056-265/12 intentat întru executarea documentului executoriu nr. 2e-480/11, emis de Judecătoria Botanica mun. Chișinău la data de 07.02.2012 citează pentru 18 iulie 2012, ora 9.00 debitorul SRL „Nancom Grup”, c/f-1005600050810, pentru a face cunoștință cu materialele dosarului de examinare nominalizat.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Elena Belei**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ludmila Proca**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de Drept, USM; **Olesea Plotnic**, doctor în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Irina Țonova**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ala Luca**, magistrul în drept, lector superior universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ruslan Costas**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Galina Polivenco**, judecător, CA, Bălți; **Aurelia Parpalac**, judecător, CA, Bender; **Lilia Lupașco**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Nadejda Toma**, președintele Judecătoriei Ialoveni; **Ion Stepanov**, judecător, JCC; **Ion Muruianu**, judecător, CSJ; **Petru Vacula**, judecător, Leova; **Petru Codreanu**, vicepreședintele Judecătoriei Călărași.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă înțrească deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului
de administrație al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista Națională
de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire
și sprijin. Vă șintem recunoscători că șinteti
abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem
nevoie de acest ajutor și vom rămâne
alături de Dvs.**

Trei reguli de aur pentru un ten perfect pe timp de vară

Cauți secretul unei îngrijiri perfecte a tenului pentru perioada verii? Dincolo de curățare, peeling, hidratare profundă și protecție solară, trebuie să ții cont și de mici reguli menite să îți ajute pielea să arate la maximum ei potențial.

Soarele este pe timp de vară un prieten foarte bun și un dușman de temut. Pe cât de sexy îți poate face pielea să arate, pe atât de mult o îmbătrânește. Așa că, trebuie să o ajuți să se mențină fresh și hidratată.

1. Treci la dieta de vară

Fast-food-ul, mâncărurile bogate în carbohidrați, băuturile carbogazoase și dulciurile trebuie evitate pe cât posibil în timpul verii. Înlocuiește-le cu multe fructe și legume – mai ales cele de sezon și consumă cât mai multe lichide – apă, limonadă, citronadă. Fii sigură că vei vedea rezultate.

2. Odihnește-te

Vara, ai tendința să petreci mai mult și să stai noaptea pînă tîrziu de vorbă

cu prietenii tăi. Ieșirile la terase sînt și ele mult mai dese, iar vacanțele sînt pline de activități cît se poate de solicitante. Ei bine, dacă nu vrei cearcăne și riduri, îți recomandăm cele 7-8 ore de

cul estetician nu sînt o soluție la care să apelezi de cîte ori simți nevoia. Peelingurile chimice, tratamentele cu laser, botoxul nu trebuie să fie nici decum o primă alegere pentru a ară-



somn care te vor face să arăți fresh și mai frumoasă.

3. Evită vizitele la medicul estetician

Tratamentele invazive de la medi-

ta bine. Din contra, folosește-le abia atunci cînd ai nevoie cu adevărat de ele. Pînă atunci, îngrijește-ți pielea delicat și acceptă-i micile imperfecțiuni.

Află care persoane trăiesc mai mult – cele care stau ore în șir la birou sau la televizor

Stilul de viață sedentar este incriminat de tot mai mulți specialiști care susțin că un astfel de mod de viață duce de la îngrășare pînă la obezitate, precum și la boli cardiovasculare. În schimb, persoanele care nu au astîmpăr și sînt rapide în tot ceea ce fac au șanse sporite să trăiască mai mult decît cele sedentare.

În timp ce specialiștii care se concentrează tot mai mult pe combaterea sedentarismului recomandă peste 150 de minute de exerciții fizice pe săptămînă, de la „moderate” la „intense” (asemănătoare exercițiilor de forță, dar pe intervale de timp mai scurte, de pînă la 30 de minute), ei au constatat că și mișcărilor fizice mai puțin intense, cum sînt agitația și rapiditatea persoanelor cu un temperament mai iute, sînt la fel de

binefăcătoare pentru organism și în special pentru sistemul cardiovascular.

Într-un studiu realizat, recent, și publicat în „British Journal of Sports Medicine”, specialiștii au constatat că și „agitații” pot contracara la fel de bine efectele statului pe scaun la birou, la computer sau pe canapea, în fața televizorului, ca și cele care fac gimnastica recomandată de experți.

Astfel, după modelul „neastîmpărăților”, cercetătorii britanici în combaterea sedentarismului recomandă o mică pauză de „ridicat fundul de pe scaun” la fiecare 20-30 de minute de activitate statică. Dacă pe lîngă toate acestea se respectă și un regim alimentar sănătos, cu mai puține dulciuri și grăsimi, efectele asupra organismului sînt uimitoare.

CALEIDOSCOP

Vremea caniculară duce la creșterea violenței și agresivității

Cercetătorii din lumea întreagă au demonstrat că vremea foarte caldă este asociată cu o intensificare a proastei dispoziții, precum și cu o creștere a agresivității. Nancy Molitor, profesor la o universitate din SUA, a oferit o serie de explicații și recomandări pentru depășirea acestor perioade dificile.



Potrivit lui, multe persoane resimt o stare de tensiune nervoasă atunci cînd vremea este foarte caldă, iar fenomenul se explică printr-un cumul de factori cum ar fi: tulburările de somn, deshidratarea și perturbarea activității zilnice.

Această stare de spirit labilă ne poate împinge, uneori, să facem lucruri pe care le-am putea regreta ulterior, avertizează profesorul american. Nancy Molitor recomandă să evităm luarea unor decizii importante pentru viața noastră în asemenea perioade.

Studiu: Cum arată femeia perfectă în mintea bărbaților

Bărbații se hotărăsc cu greu asupra unui tip de femeie pe care îl preferă, însă ultimele studii realizate arată care sînt caracteristicile preferate de masculi.

1. Trebuie să fie o femeie brunetă și cu părul lung. 53% din participanții la studiu au recunoscut că femeia ideală ar trebui să fie brunetă, cu părul lung și să îl poarte desfăcut.

2. Femeia perfectă trebuie să aibă ochii deschiși la culoare. Bărbații care au luat parte la studiu au spus că o femeie cu ochii verzi sau albaștri este mult mai atrăgătoare.

3. Bărbații preferă femeile cu gropiță în bărbie. Mai mult, participanții la studiu au spus că sînt atrași și de pistru.

4. Femeia ideală trebuie să fie tandră. 46% din bărbați au mărturisit că adoră femeile care sînt tandre. Pe locul al doilea în topul preferințelor se află inteligența, iar pe al treilea umorul femeilor.

5. O femeie cu forme. Potrivit sondajului, 45% din bărbați au spus că visează la o femeie cu forme voluptuoase, nu la una care are un corp precum al manechinelor.

6. Trebuie să poarte tocuri și fustă. Marea parte a partici-

panților la studiu au precizat că femeia perfectă ar trebui să poarte tocuri, fuste și multe bijuterii.

7. Femeia perfectă trebuie să fie originară din Franța. 26% din participanți susțin faptul că cea mai bună parteneră de sex este născută în Franța și trebuie să ia inițiativa și să facă primul pas.

O reducere cu 40 la sută a alimentelor consumate ne poate prelungi viața

Am putea trăi mai mult cu 20 de ani, dacă am reduce cantitatea de alimente cu 40 la sută. Este concluzia unui nou studiu efectuat de cercetătorii britanici.

Oamenii de știință subliniază că acest nou tratament va întîrzia îmbătrînirea și va combate bolile asociate cu înaintarea în vîrstă, precum cele cardiovasculare. Pînă acum, oamenii de știință au reușit să demonstreze că viața unui șobolan poate fi prelungită cu 30% doar prin reducerea aportului de alimente.

Cu toate acestea, cercetătorii atenționează că descoperirile efectuate sînt încă la nivel teoretic.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-sef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 34 sp